

[Lasse Budtz]

po i vejret er jeg enig i er nødvendigt. Vi har ganske meget sympati for det dagsordensforslag, som hr. Albrechtsen på de to partiers vegne har fremsat, men vi synes, der er en række overlapninger både i selve dagsordenen og med hensyn til, hvad vi tidligere har vedtaget i dette høje ting. Jeg skal derfor foreslå en enklere og efter socialdemokratiets mening klarere dagsordenstekst, der lyder således i al sin enkelthed:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet folketinget fastslår, at tilførsel af atomvåben til dansk område altid forudsætter folketingets godkendelse, pålægges det regeringen på det førstkommende nordiske udenrigsministermøde at stille forslag om oprettelsen af et fælles nordisk embedsmandsudvalg, der kan undersøge mulighederne for og stille forslag til en nordisk atomvåbenfri zone.

Folketinget går derefter over til næste punkt på dagsordenen.«

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår ligeledes i forhandling.

Houe (KF):

Forespørgslen i dag er holdt i en form, der antyder, at der i en krigs- eller krisesituation er placeret atomvåben på dansk territorium. En sådan placering vil, som det efter adskillige spørgsmål i de seneste år må være spørgerne bekendt, forudsætte, at regering og folketing har tilkaldt allierede forstærkninger, og at sådanne er ankommet til dansk område, og at de i så fald er udrustet med atomvåben. Alene dette faktum tyder på, at VS og SF har en ubegrænset mistillid til vort lands tilhørsforhold til Atlantpagtens forpligtende samarbejde mellem medlemslandene, et samarbejde, som i alle årene siden 1949 har virket i fredens tjeneste ved sin påpegnelse af, at landene ikke vil acceptere en sovjetisk ekspansion i vort område i lighed med den, USSR gennemførte i de baltiske lande og det øvrige Østeuropa i 1940'erne.

Atlantpagtsamarbejdet har og har altid haft til formål at forhindre krig, og NATO-alliancen, som samarbejdet også kaldes, vil aldrig løse det første skud i en konfronta-

tionstruende situation. Alliancen har altså kun defensiv karakter. Først efter et angreb på et eller flere af alliancens medlemslande vil den militære styrke blive sat ind for at hindre fjendtlig ekspansion og naturligvis sørge for, at fjenden trækker sig tilbage til sit eget område. Disse kendsgerninger gør for mig at se forespørgslen til en politisk handling, der har til formål at skabe tvivl og mistillid i befolkningen.

Skulle der imidlertid i en krise- eller krigssituation blive tilkaldt forstærkninger medbringende atomvåben, er det da indlysende, at de konsultationsprocedurer, der er aftalt mellem NATO-landenes politiske myndigheder og NATO-landenes militære ledelse for eventuel brug af atomvåben, må være højt klassificerede og dermed ikke tilgængelige for offentligheden. Dette betyder dog ikke, at der er grund til mistillid fra nogen side. Det udenrigspolitiske nævn, som ifølge grundloven er det sted, hvor parlamentarikerne kan drøfte udenrigs- og sikkerhedsforhold, sikrer, at disse drøftelser kan ske i fortrolighed, og det turde vel være indlysende nødvendigt, når det f.eks. drejer sig om landets sikkerhed.

Atomvåbenenes eksistens gør ikke brugen af dem særlig sandsynlig. Deres virkning er så uoverskuelig, at alle parter i en krig vil betænke sig nøje, inden man tager dem i brug, og som tidligere nævnt er der fastlagt regler for konsultationer i krise- og krigstid for militære aktioner i de implicerede lande og eventuelle værtslande.

Et gammelt ord siger, at enighed gør stærk. Det gælder ikke mindst i forhold som vor alliancetilslutning, der udelukkende har til hensigt at bevare og styrke freden og sikre friheden for den vestlige alliances medlemslande og folk. Skulle der nogen sinde blive brug for blot at overveje at anvende nukleare våben som den sidste nødværgeforanstaltning, forudsætter det altså, at vi er blevet overfaldet og ikke ved vore stridskræfters konventionelle kampkraft kan bringe fjendens fremtrængen til standsning. En forudsætning er det selvfølgelig også, at vi i en sådan situation har a-våben til rådighed, og det har vi jo kun, hvis vi selv har bedt om dem.

Der er således ingen grund til frygt for, at der træffes overilede politiske eller militære beslutninger om brug af atomvåben fra dansk område eller for den sags skyld fra